

İDARİ YARGILAMAYA YANSIYAN BAZI İLKELER

<p>Haklı Beklenti</p>	<p>Bireyin hukuki iş ve işlemlere girerken tâbi olduğu mevzuat hükümlerinin kendisine de uygulanacağı yönündeki beklentisi "haklı beklenti" kavramı ile ifade edilir.</p> <p>Haklı beklenti, yönetimin bir düzenleyici işlemine, bir taahhüdüne veya uzun süren bir uygulamasına güvenerek, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmeleridir.</p>	<p>" Yabancı uyruklu öğrenci seçme ve yerleştirme sınavına girerken ilgili programların kontenjanının % 20 olduğu düşüncesi ve beklentisi ile sınava girip 74 puan alan ve başvurduğu ... Üniversitesi'ne yerleştirilmeyi beklerken çifte vatandaşlar için kontenjanın yerleştirme sürecinde % 10'a düştüğünden bahisle yerleştirme işlemi yapılmayan davacının, haklı beklenti içerisinde bulunduğundan ve davacıya % 20 kontenjan üzerinden işlem yapılması gerekirken kontenjanın % 10'a düştüğünden bahisle davacının talebinin reddine dair işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı " (Danıştay 8.D. 12.10.2021 E:2020/7793, E:2021/4461)</p> <p>" Ders seçimini yapan davacıya daha önce mezun olan öğrencilere uygulanan ve davacıda da söz konusu düzenlemelere göre mezun olmak yönünde haklı beklenti oluşturan mezuniyet şartlarında, davalı idarece ders seçme tarihi sona erdikten sonra değişiklik yapılarak (ve bu değişikliklerden etkilenecek kişiler için yeniden ders seçme hakkı tanımak şeklinde geçiş dönemi uygulaması yapılmaksızın) ve yapılan değişikliklerin davacının mezun olma imkanını ortadan kaldıracak şekilde davacıya uygulanmasının hakkaniyete aykırı olduğu " (Danıştay 8.D. 15.09.2021 E:2021/4551, K:2021/3861)</p>
<p>Kazanılmış Hak</p>	<p>Kazanılmış haklar, yalnızca kişinin bulunduğu statüden doğan(maaş gibi), tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş, kişisel alacak niteliğine dönüşmüş haklardır, bir başka deyişle, kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekir.</p>	<p>" Hukuka aykırılığı sabit, yok hükmünde olan işlemler; ilgilinin hilesine dayalı işlemler, idarenin açık hatası sonucu yapılan işlemler, kazanılmış hak doğuramaz ve idarece herhangi bir süre şartına bağlı olmaksızın geriye doğru yürür şekilde her zaman geri alınabilir. " (Danıştay 8.D. 17.03.2022 E:2018/4494, K:2022/1789)</p>
<p>İdarenin Bütünlüğü</p>	<p>Anayasası'nın 123. maddesine göre; idare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür. İdare, sistem bütünlüğü yanında görev yönüyle de bir bütünlük arz etmelidir. İdare, kurum ve kuruluşlarıyla belli bir uyum içinde olmalıdır.</p>	<p>" İdarenin bütünlüğü ilkesi gereğince kurumlar arasında bulunması gereken iletişim ve organizasyonda yaşanan aksaklıktan kaynaklanan külfetin, bu tüzel kişilikten hizmet alanlara yüklenmesi hukuken kabul edilebilir olmadığı, idari hizmetlerin koordinasyon içerisinde yürütülmesindeki aksaklığın, zamanaşımı süresinin işlememesi şeklinde sonuç doğuracağını kabule de olanak bulunmadığı " (İzmir BİM 3. VDD 07.11.2017 E:2017/1798, K:2017/1606)</p> <p>"İdarenin bütünlüğü ilkesi ile Dilekçe Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca, ilgililerin, talepleri hakkında konuyla ilgisi olmayan bir idari makama başvurmaları durumunda, bu makam tarafından dilekçenin yetkili makama gönderilmesi ve ayrıca dilekçe sahibine de bilgi verilmesi gerekmektedir." (Konya BİM 1. VDD 03.06.2020 E:2020/533, K:2020/370)</p>

**Düzenli İdare
(İdari
Faaliyetlerin
Belirliliği)**

Bu ilke ile idarenin faaliyetlerinin belli ölçüde tayin edilebilir ve önceden öngörülebilir olması, idarenin sürekli uygulamaları ile hukuki istikrarı tesis etmesi gereği anlatılmaktadır.

“ İdarenin haklı bir neden olmadan yerleşik, istikrar kazanmış uygulamalarından ayrılması düzenli idare ilkesine aykırıdır. “ Danıştay 8.D. 06.11.2009, E:2009/6689 YD Kabul kararı)

“ belirli ve düzenli idare ilkesi gereği belli yöndeki uygulamadan vazgeçilmesi halinde bunun muhataplara bildirilmesinin hukuk devletinin bir gereği olduğu, yaklaşık 12 yıl boyunca yürürlükte olan uygulamanın herhangi bir bildirim yapılmadan kaldırıldığı, önceki kararın aksi yönde alınan ve ilgili Kurumlara tebliğ edilmeyen SGK'nın ... tarih ve ... sayılı kararı gereğince davacıya para cezası verilmesine ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı “ (Danıştay 10. D 14.04.2021 E:2019/4859, K:2021/1845)

**İdari Hizmetlerin
Sürekliliği**

Kamu hizmetlerinin belli bir düzen ve uyum içerisinde, toplumun her kesiminde, her yerde ve her koşulda kaliteli, verimli, olması gereken hızda, sosyal gelişmelere duyarlı olacak şekilde sunulabilmesidir.

“ KHK ile kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilen görevleriyle ilgili olarak Çevre ve Orman Bakanlığına yapılmış atıfların Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yapılmış sayılacağına hüküm altına alındığı göz önünde bulundurulduğunda, Çevre ve Orman Bakanlığınca tesis edilen işlemlerin 644 sayılı KHK yürürlüğe girdikten sonra kendiliğinden ortadan kalktığına kabulüne olanak bulunmamakta olup, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından tesis edilen işlemlerin ve taraf olunan sözleşmelerin, aksi yönde karar alınmadıkça Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütüleceği, bu işlem ve sözleşmelerin iptal edilmediği ya da geri alınmadığı sürece yürürlüğünün devam edeceği bu hususun "kamu hizmetlerinin sürekliliği ilkesi"nin de bir gereği olduğu “ (Danıştay İDDK 26.03.2018 E:2015/2592, K:2018/1199)

“ Kamu hizmetlerinin sürekliliği gözetildiğinde, kamu görevlilerinin verimliliklerinin en yüksek olduğu ve hizmetlerinden en yüksek oranda faydalanılması mümkün olan birimlerde çalıştırılmalarının kamu yararına uygun düşeceği “ Danıştay 2.D 02.04.2014 E:2013/9564, K:2014/2909)